

Українська мова

5 клас

**Сьогодні
15.02.2024**

Ключові слова. Зміст прочитаного. Основна думка

Мета: поглиблювати знання учнів про текст та його основні ознаки; удосконалювати вміння й навички школярів виділяти в тексті тему, мікротему, тематичні речення, ділити текст на абзаци; розвивати творчі вміння працювати з текстом, досліджувати, зіставляти, аналізувати його структуру; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу; розвивати зв'язне мовлення, увагу, пам'ять, словниковий запас, логічне мислення.

**Вже пролунав шкільний дзвінок,
Покликав всіх нас на урок.
Рівненько стали. Все. Вже час,
Роботу починає клас.
За парти всілися зручненько,
Поклали руки всі гарненько.
Готові? Так.
А настрій як? Клас!
Тож успіх всіх чекає нас!**

Сьогодні
15.02.2024

Психологічне налаштування на урок. Вправа «Очікування від подорожі»

Якщо ви обрали ГІРОБОРД, то для вас очікують на уроці – гарні знання; ЕЛЕКТРОСАМОКАТ – вас очікує гарний результат на уроці; ГІРОСКУТЕР (СИГВЕЙ) – вас очікують на уроці позитивні емоції; ВЕЛОСИПЕД – вас очікують нові знання.

Гарні
знання

Гарний
результат

Позитивні
емоції

Нові
знання

Сьогодні
15.02.2024

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
15.02.2024

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

чудернацький

Чудернацький — незвичайний за формою, змістом; химерний, вигадливий, дивний, дивацький.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 439. Прочитайте текст. Які слова, на вашу думку, є найголовнішими в тексті? Як визначити їх?

Уранці зробила нотатку про море: воно було спокійним, у тумані, колір води важко визначити — дещо між синім і сірим. Сьогодні воно схоже на жінку-художницю, яка завмерла перед акварельним аркушем — вона ось-ось зробить сімнадцятий начерк, сподіваючись, що бажаний образ не вислизне...

До речі, знаєш, яка мелодія мені вчора почулася в шумі хвиль? Північний вітер, знущаючись, ганяв їх, але ближче до берега хвилі стримували міць, немов не хотіли налякати мешканців міста... Мелодія Елтона Джона...(Е. Сафарлі).

Зробіть нотатку про вранішнє сонце, про травневу грозу чи серпневе небо. З якою мелодією асоціюється у вашій уяві набридливий осінній дощ? А легенький літній вітерець?

1. Що таке текст?
2. Що таке основна думка тексту?

1. Які слова називаємо ключовими?
2. У яких життєвих ситуаціях ми користуємося ключовими словами?
3. Що треба зробити, щоб швидко знайти інформацію в пошукових системах?

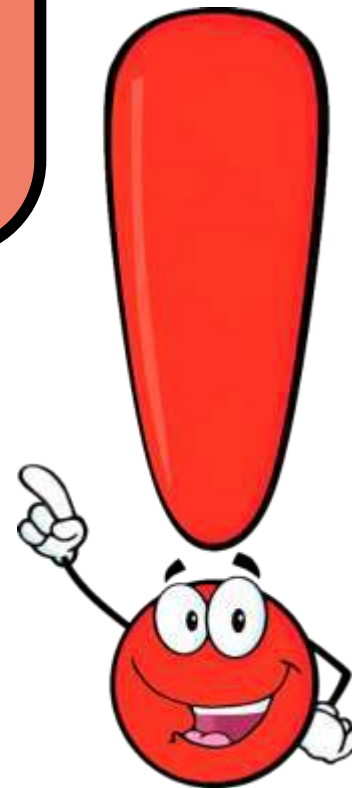

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Ключові слова — це окремі слова чи словосполучення, що визначають тему і зміст тексту.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 440. Запишіть слова і словосполучення, що допоможуть знайти в інтернеті відомості про текст

Текст, текст – це, що таке текст, стилі тексту, види текстів, тема тексту.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 441. Сформулюйте визначення понять, скориставшись ключовими словами. Запишіть визначення

- Мова - це найважливіший засіб спілкування і пізнання.
- Фонетика - це розділ мовознавства, в якому вивчають звуковий склад мови.
- Світогляд - це система уявлень людини про світ, місце людини у світі, відношення людини до світу, та до самої себе.

Спрогнозуйте, про що йдеться в тексті за ключовими словами. Поділіться своїми думками з однокласниками / однокласницями (усно).

Вирубка лісів, вплив на довкілля, паводок, наслідки, екологія.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 443. Прочитайте текст. Поясніть, як ви розумієте зміст останнього речення. Визначте основну думку тексту. Розкажіть про свою улюблену пору року (усно)

Довго я не любив осені. У нас із нею були вельми неприємні стосунки. Надто вже набридливою бачилася вона мені, надто вже тиснула — приходить у самісінький розпал веселощів, коли, здається, що літо ніколи не скінчиться...

Тоді я відчайдушно любив літо, жодна інша пора не здавалася такою доброю і близькою. Тоді я інакше дивився на життя...

Тепер, коли я люблю всі пори року, мене більше не лякає перший жовтий листочок на склі моєї автівки. Так, літо — найочікуваніший сезон, і він завжди прослизає теплим золотавим піском крізь пальці. Проте неодмінно повернеться, і сонячне проміння здолає хмари. А щодо настроїв, то я навчився їх усі приймати (Е.Сафарлі).

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 443. Випишіть ключові слова з тексту

Осінь, набридлива пора, відчайдушно любив літо,
перший жовтий листочок, найочікуваніший сезон,
сонячне проміння.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 444. Прочитайте текст, уставляючи на місці пропусків потрібні назви птахів. Запропонуйте заголовок до тексту. Скільки підтем (мікротем) у тексті?

Ще ховаються по байраках сірі брили злежаного снігу, вночі морозець притрушує білою пудрою зелене листя осоки на болоті, а вже красується золотими сережками ліщина і на пригрітих сонцем галявинах випинаються молодими соковитими стрілами трави.

У таку пору я поспішаю до лісу. Поспішаю у гості до самої весни.

Ніколи ліс не пахне так солодко і терпко, як у цю вранішню годину. Сльозяться крихітні струмки, шукають дорогу до річечки. Ліс живе передчуттям зеленої повені листя і трав. Він посвітлів, виграє новими кольорами, звуками.

Чуєте: з вільшника долинає голосна пісня: «при-йди-кум, чай-пить, чай-пить». Чи відомо вам, хто ж це запрошує випити чаю? Та це ж **дрізд**! Він зовсім недавно повернувся з далекої Африки і тепер прагне повідомити про це ніжними трелями. Дрозда підтримують і **зяблик**, і **шпак**. Вони також радіють, повернувшись до рідного лісу.

А хто це й досі не йме віри, що настала весна? Хто це сидить на сосновій гілці і все перепитує: «Чи це так? Чи це так?» **вівсянка**! А хто їй відповідає: «Так, так, так»? **дятел**!

«Угу, угу», — підтакує **горлиця**. Здається, пернате населення лісу шаленіє від п'яного повітря, світла, тепла (з книжки «Дванадцять місяців»).

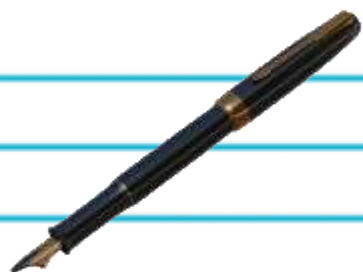
Довідка: дрізд, зяблик, шпак, синиця, вівсянка, дятел, горлиця.

Сьогодні
15.02.2024

Вправа 444. Випишіть ключові слова. Яка назва пташки є омонімом?
Складіть із цим словом словосполучення, запишіть їх. Розкажіть, які картини
постають у вашій уяві під час читання чи слухання тексту

Ліс навесні, весняні пташки, хто з пташок зустрічає
весну, спів вівсянки, особливості співу пташок, птах
повернувся з далекої Африки, трелі.

Жовтогруда вівсянка – корисна вівсянка.

Чи на всі запитання, поставлені на початку уроку, ви знайшли відповіді? Яка інформація зацікавила вас найбільше? Які завдання виявилися легкими для вас? Над чим треба ще попрацювати?

Сьогодні
15.02.2024

Домашнє завдання

**Виконайте вправу 393 – 1 та 2
завдання письмово.**

*Короткий запис у щоденник
с. 164 вивчити, впр. 393.*

Сьогодні
15.02.2024

Рефлексія. Вправа «Рюкзачок»

Яке зернятко мудрості
ви покладете у свій
рюкзачок?

